

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувачка кафедри

 К.В.Петровська

“1” вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

ПП 22

ПРАКТИКУМ З ОРГАНІЗАЦІЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Спеціальність: 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійні програми: «Соціальна робота та соціальна педагогіка»
(назва освітньо-професійної програми)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
(назва факультету)

Робоча програма “Практикум організації волонтерської роботи” для здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка».

Розробник: асистент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Сердюченко А.О.

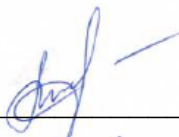
Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка» та затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

від “1” вересня 2020 року (протокол № 2)

Завідувачка кафедри соціальної роботи
та інклюзивної освіти

_____ (К. В. Петровська)

Гарант освітньо-професійної програми
«Соціальна робота та соціальна педагогіка»

_____ (А. О. Тургенєва)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u>	<i>Обов'язкова</i>	
	Спеціальність: <u>231 Соціальна робота</u>		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: <u>«Соціальна робота та соціальна педагогіка»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		16	4
		Практичні, семінарські	
		14	4
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60	82
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 30/60 годин (33%/67%)

для заочної форми навчання – 8/82 годин (9%/91%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Практикум організації волонтерської роботи” є забезпечення теоретичної й практичної підготовки волонтерів до реалізації соціальних програм, формування позитивного ставлення громадськості до їх діяльності, підвищення соціальної активності молоді.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Практикум організації волонтерської роботи” є:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними та практичними аспектами роботи з підготовки волонтерів;
- сформувати уявлення про зміст волонтерської діяльності;
- навчити розробляти соціально-педагогічні програми та соціальні реклами;
- сформувати у здобувачів вищої освіти готовність до здійснення волонтерської діяльності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1	ЗК-6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР-13 Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
2	ФК-6	Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.	ПР-10 Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності.

1.1. – Волонтерство як соціально-педагогічний ресурс.

Сутність волонтерства та волонтерського руху (поняття, мета, цілі, функції.)

Принципи волонтерської діяльності. Ресурси волонтерства. Класифікація волонтерських груп. Сфери діяльності волонтерів. Нормативно-правове забезпечення функціонування волонтерського руху.

1.2. – Особистість волонтера: вимоги, етика, мотивація.

Характеристика основних груп добровільних помічників. Вимоги до особистісних якостей волонтера. Особливості мотивації потенційних волонтерів. Етичні засади волонтерської діяльності.

Тема 2. Генеза волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці.

2.1. – Міжнародний досвід в діяльності волонтерських організацій.

Становлення та розвиток міжнародного волонтерського руху. Досвід США та Європи в організації волонтерської роботи. Особливості функціонування Європейської Волонтерської Служби (Європейський волонтеріат). Сучасні міжнародні програми волонтерського руху.

2.2. – Особливості вітчизняного волонтерського руху.

Історичні передумови розвитку волонтерського руху в Україні. Сучасні тенденції волонтерського руху в Україні: проблеми й перспективи. Українська Волонтерська Служба. Характеристика громадського центру “Волонтер”, регіональних волонтерських програм. Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва “Альтернатива-В”.

Тема 3. Забезпечення діяльності волонтерських груп.

3.1. – Зміст соціально-педагогічної роботи з волонтерами.

Умови забезпечення діяльності волонтерських груп. Створення волонтерської програми. Аналіз ресурсів, необхідних для забезпечення волонтерської діяльності. Складання переліку вимог до волонтера. Розробка структури обліку часу роботи волонтерів. Розробка угоди про співпрацю між волонтером та організацією. Планування кампанії із залучення волонтерів. Відбір волонтерів до діяльності. Критерії відбору волонтерів (за Л.Є. Нікітіним). Методи відбору. Методика проведення волонтерського інтерв'ю.

3.2. – Інноваційні програми волонтерського руху.

Підготовка волонтерів до роботи. Організація роботи “Школи волонтерів”. Концептуальні ідеї освіти “рівний-рівному”. Методика проведення психотерапевтичних тренінгів з метою зміцнення згуртованості волонтерської команди, подолання в групі міжособистісних конфліктів. Інтерактивні методи професійного навчання волонтерів.

Консультавання волонтерів або волонтерської пари. Організаційні форми професійного навчання волонтерів. Програми менторства.

Тема 4. Супровід діяльності волонтерів та її оцінка.

4.1. – Супровід діяльності волонтерів.

Менторська підтримка волонтерів. Супервізія роботи волонтерів: завдання супервізії, методи супервізії, принципи супервізії, функції супервізора. Інтервізія: алгоритм проведення інтервізії, принципи інтервізії. Форми визнання праці волонтерів. Моніторинг та оцінка волонтерської діяльності.

4.2. – Підтримка волонтерів та оцінка їх діяльності.

Функції координаторів волонтерських груп. Підготовка координаторів діяльності волонтерських груп. Особливості проведення соціально-просвітницького тренінгу.

Тема 5. Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору.

5.1. – Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору.

Сутність вуличної соціальної роботи. Форми вуличної соціальної роботи. Стратегія організації вуличної соціальної роботи волонтерських мобільних груп. Техніка безпеки при роботі в умовах вуличного соціального простору.

5.2. – Особливості організації вуличної соціальної роботи.

Організація вуличної соціальної роботи з дітьми. Особливості роботи з дітьми різних вікових категорій. Загальна характеристика гри. Поняття вуличної ігротеки. Методичні рекомендації щодо використання ігрових технік. Проведення тематичних акцій та заходів з дітьми.

Тема 6. Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення.

6.1. – Шляхи залучення волонтерів до надання соціальних послуг населенню.

Волонтерська робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. Волонтерська допомога сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах. Волонтерська допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій (ВПО, військовослужбовці). Взаємодія волонтерів з особами, що мають особливості психофізичного розвитку. Специфіка волонтерської роботи з людьми похилого віку.

6.2. – Діяльність волонтерів в закладах загальної середньої освіти.

Волонтерська служба у закладі загальної середньої освіти. Специфіка волонтерської діяльності у закладі вищої освіти. Робота волонтерів з різними категоріями клієнтів у службі “Телефон довіри”.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1.													
Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності													
1.1. Волонтерство як соціально-педагогічний ресурс.	8	2	2			4	8	2	-				6
1.2. Особистість волонтера: вимоги, етика, мотивація.	7	-	-			7	7	-	-				7
Разом за 1 тему	15	2	2			11	15	2	-				13
Тема 2.													
Гене́за волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці													
2.1. Міжнародний досвід в діяльності волонтерських організацій.	8	2	2			4	8	2	2				4
2.2. Особливості вітчизняного волонтерського руху.	7	-	-			7	7	-	-				7
Разом за 2 тему	15	2	2			11	15	2	2				11
Тема 3.													
Забезпечення діяльності волонтерських груп													
3.1. Зміст соціально-педагогічної роботи з волонтерами.	8	2	2			4	8	-	-				8
3.2. Інноваційні програми волонтерського руху.	7	2	2			3	7	-	-				7
Разом за 3 тему	15	4	4			7	15	-	-				15
Тема 4.													
Супровід діяльності волонтерів та її оцінка													
4.1. Супровід діяльності волонтерів.	8	2	2			4	8	-	-				8
4.2. Підтримка волонтерів та оцінка їх діяльності.	9	2	-			7	7	-	-				7
Разом за 4 тему	17	4	2			11	15	-	-				15
Тема 5.													
Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору													
5.1. Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору.	10	2	2			6	8	-	2				6
5.2. Особливості організації вуличної соціальної роботи.	3	-	-			3	7	-	-				7
Разом за 5 тему	13	2	2			9	15	-	2				13
Тема 6.													
Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення													
6.1. Шляхи залучення волонтерів до надання	8	2	2			4	8	-	-				8

4. Теми лекцій

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності	2	2
1.1.	Волонтерство як соціально-педагогічний ресурс. 1. Зміст поняття “волонтер”, “волонтерський рух”. 2. Історія волонтерського руху в Україні. 3. Особливості функціонування волонтерської діяльності в Україні. 4. Основні ресурси волонтерства.	2	2
2.	Генеza волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці	2	2
2.1.	Міжнародний досвід в діяльності волонтерських організацій. 1. Становлення та розвиток міжнародного волонтерського руху. 2. Досвід США та Європи в організації волонтерської роботи. 3. Особливості функціонування Європейської Волонтерської Служби (Європейський волонтеріат). 4. Загальна декларація волонтерів.	2	2
3.	Забезпечення діяльності волонтерських груп	4	-
3.1.	Зміст соціально-педагогічної роботи з волонтерами. 1. Напрямки соціально-педагогічної роботи волонтерів. 2. Зміст соціально-педагогічної роботи волонтерів. 3. Форми та методи роботи з волонтерами.	2	-
3.2.	Інноваційні програми волонтерського руху. 1. Розробка волонтерської програми. 2. Орієнтована програма «Школи волонтерів». 3. Програми менторства, як різновид волонтерської діяльності.	2	-
4.	Супровід діяльності волонтерів та її оцінка	4	-
4.1.	Супровід діяльності волонтерів. 1. Менторська підтримка волонтерів; 2. Супервізія роботи волонтерів: завдання, методи, принципи та функції;	2	-
4.2.	Підтримка волонтерів та оцінка їх діяльності. 1. Інтервізія: алгоритм проведення та принципи; 2. Моніторинг та оцінка волонтерської діяльності.	2	-
5.	Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору	2	-
5.1.	Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору 1. Сутність волонтерської вуличної роботи. 2. Форми вуличної соціальної роботи. 3. Стратегія організації вуличної соціальної роботи волонтерської бригади.	2	-
6.	Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення	2	-
6.1.	Шляхи залучення волонтерів до надання соціальних послуг населенню 1. Методи та форми добору волонтерів до роботи з різними соціальними групами.	2	-

	2. Інтерв'ювання як ефективний спосіб добору волонтерів. 3. Технологія опитування потенційних волонтерів. 4. Оцінювання ефективності соціально-педагогічної діяльності волонтерів, заохочення волонтерів. 5. Робота волонтерів з різними категоріями клієнтів у службі „Телефон довіри”.		
Усього		16	4

5. Теми практичних занять

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	2	-
1	<i>Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності.</i>	2	-
1.1.	Історико-методологічні аспекти волонтерської діяльності Теоретичні питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичне становлення волонтерської діяльності в Україні. 2. Сучасні підходи до характеристики волонтерства. 3. Цілі, задачі, функції волонтерської діяльності в суспільстві. 4. Основні ресурси волонтерства. Практичні завдання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте історичні аспекти виникнення волонтерської діяльності та аспекти її функціонування в сучасному суспільстві. 	2	-
2.	<i>Гене́за волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці</i>	2	2
2.1.	Організація міжнародного волонтерського руху Теоретичні питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток міжнародного волонтерського руху. 2. Досвід США та Європи в організації волонтерської роботи. 3. Особливості функціонування Європейської Волонтерської Служби (Європейський волонтеріат). 4. Загальна декларація волонтерів. Практичні завдання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте програму «Європейська Волонтерська Служба» та підготуйте роздатковий матеріал (буклети, інформаційні листівки) для здобувачів вищої освіти БДПУ. 	2	2
3.	<i>Забезпечення діяльності волонтерських груп.</i>	4	-
3.1.	Тренінгові програми у волонтерській діяльності. Теоретичні питання:	2	-

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце тренінгу у волонтерській діяльності. 2. Методичні засоби тренінгів у волонтерській діяльності. 3. Методика розробки тренінгу направлено на підготовку волонтерів до практичної діяльності. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати план тренінгового заняття направлено на підготовку волонтерів до практичної діяльності. 		
3.2.	<p>Методика просвітницького тренінгу</p> <p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні ідеї освіти «рівний-рівному». 2. Шляхи запровадження просвітницької роботи «рівний-рівному». 3. Методика просвітницького тренінгу. 4. Педагог-тренер і підліток-інструктор – ключові фігури в організації просвітницької роботи «рівний-рівному». <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати перелік актуальних тренінгових програм для розвитку волонтерських вмінь та навичок у здобувачів вищої освіти. 	2	-
4.	<i>Супровід діяльності волонтерів та її оцінка.</i>	2	-
4.1.	<p>Вимоги до особистості волонтера.</p> <p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистісний портрет волонтера. 2. Етичні засади волонтерської діяльності. 3. Етичні проблеми в роботі волонтерів. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати презентацію власного волонтерського досвіду. 	2	-
5.	<i>Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору</i>	2	2
5.1.	<p>Діяльність волонтерів в умовах вуличного простору</p> <p>Теоретичні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність волонтерської вуличної роботи. 2. Форми вуличної соціальної роботи. 3. Стратегія організації вуличної соціальної роботи волонтерської бригади. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце конфліктології та психології в діяльності волонтерів в умовах вуличного простору. 	-	2
6.	<i>Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення</i>	2	-
6.1.	<p>Шляхи залучення волонтерів до надання соціальних послуг населенню.</p> <p>Теоретичні питання:</p>	2	-

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст роботи волонтерів у різних соціальних закладах. 2. Волонтерська служба у загальноосвітній школі. 3. Специфіка волонтерської діяльності у вищих навчальних закладах. 4. Роль волонтерів у здійсненні соціально-педагогічної роботи у громаді. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити план підготовки волонтерів до роботи з дітьми, які мають особливі потреби. 		
Усього		14	4

6. Самостійна робота

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	<i>Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності</i>	11	13
1.1.	Історико-методологічні аспекти волонтерської діяльності <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе за обраною темою: <ul style="list-style-type: none"> • Роль волонтерства в соціальному становленні особистості; • Перспективи розвитку волонтерського руху в Україні. 	11	13
2.	<i>Генеza волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці</i>	11	11
2.1.	Організація міжнародного волонтерського руху <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати презентацію за обраною темою; 2. Формування позитивного ставлення громадськості до волонтерської діяльності; 3. Міжнародний досвід волонтерської діяльності; 4. Волонтерство та державна соціальна політика. 	11	11
3.	<i>Забезпечення діяльності волонтерських груп</i>	7	15
3.1.	Тренінгові програми у волонтерській діяльності Розробити структуру волонтерської програми для студентської соціальної служби нашого навчального закладу.	4	8
3.2.	Тренінгові програми у волонтерській діяльності Розробити структуру волонтерської програми для студентської соціальної служби нашого навчального закладу.	3	7
4.	<i>Супровід діяльності волонтерів та її оцінка</i>	11	15
4.1.	Вимоги до особистості волонтера. <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційне забезпечення волонтерської діяльності. 	11	15
5.	<i>Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору</i>	9	13
5.1.	Діяльність волонтерів в умовах вуличного простору <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати презентацію за обраною темою: <ul style="list-style-type: none"> • Технології підготовки волонтерів до соціально-педагогічної діяльності; 	9	13

	<ul style="list-style-type: none"> • Специфіка організації соціально-педагогічної діяльності волонтерів в умовах вуличного простору; • Потенціал волонтерських загонів щодо вирішення нагальних проблем територіальної громади. 		
6.	<i>Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення</i>	11	15
6.1.	Шляхи залучення волонтерів до надання соціальних послуг населенню. 1. Школа волонтерів: цілі, завдання, функції.	11	15
Усього		60	82

7. Індивідуальні завдання

1. Підготувати перелік рекомендацій Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо залучення волонтерів і реалізації соціальних програм за їх участю.
2. Підготувати порівняльну таблицю щодо діяльності двох міжнародних благодійних організації в Україні на вибір (Міжнародна благодійна організація „Український молодіжний Чорнобильський фонд”; Міжнародний благодійний фонд „Варнава”; Карітас; Міжнародна благодійна організація „Благодійний фонд „SOS Дитяче Містечко”; Червоний Хрест та Червоний Півмісяць).
3. Опрацювати методiku освіти «рівний – рівному».
4. Визначити переваги участі у волонтерському русі для вас як майбутнього соціального працівника (не менше 5 пунктів).
5. Розробити перелік рекомендацій для волонтерів, які працюватимуть в умовах вуличного простору.
6. Розробити сценарій презентації волонтерських можливостей для здобувачів вищої освіти нашого факультету тривалість до 1,5 години (презентація має бути розроблена для показу і дистанційно і очно).

8. Методи навчання

Викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача. Семінарські заняття у формі тренінгів, аналізу кейсів, а також написання самостійної роботи.

9. Засоби діагностики успішності навчання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, написання есе, екзамен, тощо.

10. Розподіл балів, які отримують студенти*
Система нарахування рейтингових балів для здобувачів ВО денної форми навчання
(поточний контроль)

Теми дисципліни:	Вид роботи і максимальна кількість балів за виконане завдання				Максимально можлива кількість балів за семінарське заняття
	Теоретичні питання	Практичні завдання	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Тема 1. Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності.	5	5	5	10	25
Тема 2. Генеза волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці.	5	5	5	10	25
Тема 3. Забезпечення діяльності волонтерських груп.	5	5	5	10	25
Тема 4. Супровід діяльності волонтерів та її оцінка.	5	5	5	10	25
Тема 5. Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору.	5	5	5	10	25
Тема 6. Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення.	5	5	5	10	25
Загалом					150
Підрахунок					
Середнє арифметичне 150 \ 3 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів ВО заочної форми навчання (поточний контроль)

Теми дисципліни:	Вид роботи і максимальна кількість балів за виконане завдання				Максимально можлива кількість балів за семінарське заняття
	Теоретичні питання	Практичні завдання	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Тема 1. Теоретичні основи розвитку волонтерської діяльності.	-	-	10	15	25
Тема 2. Генеза волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці.	5	5	5	10	25
Тема 3. Забезпечення діяльності волонтерських груп.	-	-	10	15	25
Тема 4. Супровід діяльності волонтерів та її оцінка.	-	-	10	15	25
Тема 5. Діяльність волонтерів в умовах вуличного соціального простору.	5	5	5	10	25
Тема 6. Організація волонтерської роботи з окремими категоріями населення.	-	-	10	15	25
Загалом					150
Підрахунок					
Середнє арифметичне 150 \ 3 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів, мінімально 35 балів)	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

✘

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен.

Таблиця 10

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою ЄКТС
90-100	A	відмінно
78-89	B	добре
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	задовільно
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

*більш детальну інформацію про розподіл рейтингових балів розміщено на електронній платформі підтримки навчання «Moodle».

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Професійний імідж соціального працівника» для студентів денної та заочної форм навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні відео, фільми.

12. Рекомендована література

Базова

1. Лях Т. Л. Методика організації волонтерських груп : навч. посіб. / Т. Л. Лях. — К. : КУ ім. Бориса Грінченка, 2010. – 160 с.
2. Соціальна педагогіка: Підручник. 4-те вид. виправ. та доп. / За заг. ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
3. Вирішувати нам – відповідати нам : Посібник / Н. О. Лещук, З. А. Сивогракова, Ж. В. Савич. – К. : Наш час, 2008. – 271 с.
4. Головатий М.Ф. Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій. / Головатий М.Ф., Лукашевич М.П., Дмитренко Г.А., Петрова І.Л., Панасюк М.Б. / Міжрегіональна академія управління персоналом; Державний центр соціальних служб для молоді. – К.: МАУП, 2002. – 375с.
5. Знаємо та реалізуємо свої права: Навч.-метод. посіб. / С. Ф. Константінов, Я. М. Квітка, Ж. В. Савич, Н. О. Лещук. – К.: Наш час, 2007. – 224 с.
6. Кратінова В.О. Волонтерство як засіб соціального та професійного становлення студентів спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота». / Кратінова В.О.,

Ларіонова Н.Б., Песоцька О.П. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2006. – № 1. – С.76–81.

7. Ларіонова Н.Б. Історико-феноменологічний аналіз волонтерства. / Ларіонова Н.Б., Кратінова В.О., Караман О.Л. Історико // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – №3. – С. 99–105.

8. Методика освіти «рівний-рівному»: Навч.метод. посіб. / Н. О. Лещук, Ж.В.Савич, Н. В. Заверико, Н. В. Зимівець, В. М. Оржеховська, О. І. Пилипенко, Л. І. Андрущак. – К.: Наш час, 2007. – 104 с.

9. Посібник для приймаючих та висилаючих організацій Європейської Волонтерської Служби. / Олена Яремко. – Львів: МГО «Академія Української Молоді», 2008. – 43с.

10. Програма факультативного курсу «Сприяння просвітницькій роботі „рівний – рівному“ серед молоді України щодо здорового способу життя»: Навч. метод. посіб. / Н. О. Лещук, Ж. В. Савич. – К.: Наш час, 2007. – 52 с.

11. Прояви турботу і обачливість: Навч.метод. посіб./ О. А. Голоцван, Б. М. Ворник. – К.: Наш час, 2007. – 232 с.

12. Соціальна педагогіка: теорія і технології: Підручник / За заг. ред. І.Д. Звереві – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316с.

13. Твоє життя – твій вибір: Навч. метод. посіб. / З. А. Сивогракова, Н. О. Лещук, Н. В. Зимівець, Т. П. Авельцева, І. Г. Сомова. – К.: Наш час, 2006. – 167 с.

Додаткова:

1. Теоретичні аспекти і практичні шляхи залучення волонтерів до соціальної роботи: Звіт тимчасового творчого колективу / Український інститут соціальних досліджень. – К., 1998.

2. Волонтер и общество. Волонтер и власть. Научно-практический сборник / Под ред. Никитиной Л. – М., 2000.

3. Соціальна робота в Україні: теорія і практика: посібник для підвищення кваліфікації працівників ЦССМ. – Зч. / за ред. А.Я. Ходорчук. – К.: ДЦССМ, 2002. – 172.

4. Технологізація волонтерської роботи у сучасних умовах / За ред. проф. А.Й. Капської. – К., 2001. – 140 с.

5. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) / А.Й. Капська, О.В. Безпалько, Р.Х. Вайнола. – К., 2002. – С. 139-145.

6. Вайнола Р.Х. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку. / Вайнола Р.Х., Капська А.Й., Комарова Н. М – К.: Академпрес, 1999.

7. Голованова Т.П. Волонтерство в соціальній роботі як феномен цивілізованого суспільства. Голованова Т.П., Гапон Ю.А. – Запоріжжя, 1996. – 314 с.

8. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проєктів / Під ред. І. Звереві, Г. Лактіонової. – К., 2001.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.